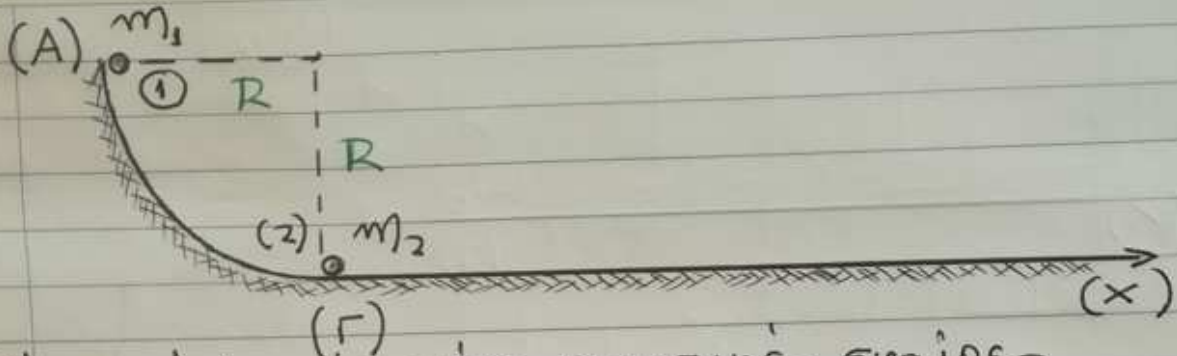

Ελαστικές κρούσεις

ΕΛΑΣΤΙΚΕΣ ΚΡΟΥΣΕΙΣ -

Δύο πολύ μικρές-λίγες-ελαστικές σφαίρες (1) και (2) έχουν μάζες (m_1) , (m_2) αντίστοιχα. Για τον λόγο των μαζών ισχύει: $\frac{m_2}{m_1} > 3$.

Το τεταρτοκύκλιο ακτίνας (R) και το οριζόντιο επίπεδο ΓX που έχει πολύ μεγάλο μήκος, είναι γεία. Η σφαίρα (2) κρέμει στο κατώτερο σημείο (Γ) του τεταρτοκύκλιου. Κάποια στιγμή από το ανώτερο άκρο (A) του τεταρτοκύκλιου αφήνουμε χωρίς αρχική ταχύτητα την σφαίρα (1).

Όταν οι ταχύτητες των σφαιρών σταθεροποιηθούν, η μεταξύ τους απόσταση αυξάνεται με ρυθμό $\frac{\sqrt{2gR}}{5}$.

Ο λόγος των μαζών $\left(\frac{m_2}{m_1}\right)$ είναι ίσος με :

- A) 9 ; B) 5 ; Γ) 4 ;

ΑΡΤΕΜΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ -

ΛΥΣΗ -

Η σφαίρα (m_1) λήγει πριν την κρούση θα έχει ταχύτητα $v_0 = \sqrt{2gR}$.

Οι ταχύτητες των σφαιρών αμέσως μετά την πρώτη κρούση θα είναι

$$v_1 = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} v_0, \quad v_2 = \frac{2m_1}{m_1 + m_2} v_0. \quad \text{Εστω: } \frac{m_2}{m_1} = \lambda$$

$$v_1 = \frac{1 - \lambda}{\lambda + 1} v_0, \quad v_2 = \frac{2}{\lambda + 1} v_0. \quad \text{Όπως } \lambda > 3$$

Συνεπώς η σφαίρα (m_1) αμέσως μετά την κρούση θα κινηθεί στο τεταρτοκύκλιο και θα επιστρέψει στο οριζόντιο δάπεδο με ταχύτητα μέγρου $|\vec{v}_1| = \frac{\lambda - 1}{\lambda + 1} v_0$. Επειδή $|\vec{v}_1| > |\vec{v}_2|$ θα γίνει και δεύτερη κρούση.

Από τους νόμους της μηχανικής ελαστικής κρούσης προκύπτει ότι: οι ταχύτητες των σφαιρών μετά τη δεύτερη κρούση θα είναι:

$$v_1' = \frac{6\lambda - \lambda^2 - 1}{(\lambda + 1)^2} v_0 \quad \text{και} \quad v_2' = \frac{4(\lambda - 1)}{(\lambda + 1)^2} v_0$$

Όπως $v_2' > v_1'$ όταν $\lambda > 3$. Συνεπώς δεν θα γίνει τρίτη κρούση.

$$\text{Άρα } v_2' - v_1' = \frac{1}{5} \sqrt{2gR}$$

$$\frac{4(\lambda - 1) - (6\lambda - \lambda^2 - 1)}{(\lambda + 1)^2} \sqrt{2gR} = \frac{1}{5} \sqrt{2gR}$$

$$\lambda^2 - 3\lambda - 4 = 0 \quad \text{και από τη λύση του εριωνύμου προκύπτει } \lambda = 4$$

ΑΡΤΕΜΗΣ ΖΑΡΑΝΤΗΣ